

A NATO LOGISZTIKAI ALAPELVEI ÉS ELJÁRÁSAI (MC 319)¹

A szerkesztőség a jövőben új rovatot indít "NATO logisztika" címmel. Szándékaink szerint ebben a rovatban tesszük közzé a HVK Euro-atlanti Integrációs Munkacsoport (J-4) elvi anyagait, a NATO-logisztikával foglalkozó tanulmányokat, cikkeket. Az új rovat indításával szeretnénk hozzájárulni a NATO-hoz való közeledés szakmai feladataihoz, a kompatibilitás és interoperabilitás logisztikai követelményeinek elvi megalapozásához.

Szerkesztőség

1.) Bevezetés

A Szövetség Új Stratégiai Konceptiója, a Katonai Bizottság (MC) Direktívája a Szövetség Stratégiai Konceptiójának Katonai Végrehajtására, a NATO Haderő Struktúrák és a NATO Megerősítési Konceptiója mind hatással vannak a szövetséges erők logisztikai támogatására. A Védelmi Tervező Bizottság (DPC) az érvényben lévő logisztikai alapelvek és eljárások felülvizsgálatát és ha szükséges, a logisztikai támogatási konceptiók átalakítását kérte. A Felsőbb Szintű NATO Logisztikai Értekezlet (SNLC) az 1992. április 9-én tartott ülésen elfogadott egy, "A logisztikai alapelvek és eljárás a Szövetség Új Stratégiai Konceptiójának és a NATO Haderő Struktúrák fényében" című jelentést.

Az SNLC jelentése a NATO Katonai Stratégiájának és Haderő Struktúrájának kulcsfontosságú jellemző részeit elemzi, továbbá azok kihatásait a jövő logisztikai alapelveire és eljárásaira. A jelentés lényegében kiemeli azt, hogy az országok és a NATO szervek **kollektíven felelő-**

1 A dokumentumot az Euro-atlanti Integrációs Logisztikai Munkacsoport fordította. Szakmailag ellenőrizte dr. Szenes Zoltán ezredes

sek a NATO többnemzetiségű tevékenységeinek logisztikai támogatásáért, továbbá azt, hogy a nemzeteknek egyénileg vagy együttműködési megállapodások útján kell biztosítani a NATO részére békeidőszakban, illetve válság vagy háború esetén átadott erőik támogatására a logisztikai erőforrásokkal történő ellátást, beleértve a stratégiai mozgékonyt, a szállítás és az erőik mozgatása megfelelő biztosítását. A szövetségnek gondoskodni kell arról is, hogy a NATO Parancsnokok megfelelő ellenőrzési jogkörrel rendelkezzen bizonyos logisztikai eszközök felett.

Ismervén azt a tényt, hogy nincs egyetlen hivatalos, a NATO logisztikai alapelveket és eljárási módszereket tartalmazó, a NATO által jóváhagyott dokumentum, a létező megállapításokat különböző forrásokból lehetett eredeztetni. **A két fő dokumentum:**

1.) A NATO Tanács 1952. február 23-i Határozata, amely a szövetségben belül a következőképpen állapította meg a logisztikai támogatás biztosítását: *"A nemzeti haderő-komponensek logisztikai támogatásának a felelőssége általában az érintett nemzetek hatóságainak a felelőssége marad. A koordinációért ennek ellenére a Legfelsőbb Parancsnok, valamint a megfelelő szintű alárendelt parancsnokok felelősek"*.

2.) A Hosszútávú Védelmi Program Munkacsoport 1978. évi Jelentésének "B" Kiegészítése, amely 16, a Felhasználói Logisztikára alkalmazható, *"logisztikai alapelveket"* állított fel. Ezeket az elveket különféle, más forrásokból gyűjtötték össze, de túlnyomórészt a Miniszteri Útmutatóból és a Katonai Bizottság dokumentumaiból tevődnek össze.

2.) Cél

Ennek a dokumentumnak a célja logisztikai alapelvek és eljárási módszerek útmutatóként történő kidolgozása a NATO és a nemzeti hatóságok számára, logisztikai koncepciók, struktúrák és eljárási módok kialakítása érdekében.

3.) Logisztikai alapelvek és eljárások

Miközben azok közül az alapelvek és eljárási módszerek közül, amin a NATO logisztikája alapszik, sok továbbra is érvényben marad, az is elismert tény, hogy az új politikai és katonai környezet nem csupán a már

létező eljárási módszerek hangsúlyeltolódását követeli meg, hanem szükség van néhány új alapelvre és eljárásra is. *A szövetségben a következő Logisztikai Alapelveket és Eljárásokat kell betartani:*

A.) Logisztikai Alapelvek

1.) *Responsibility = Felelősség:* A nemzetek és a NATO hatóságok kollektíven felelősek a NATO többnemzetiségű tevékenységeinek logisztikai támogatásáért.

2.) *Provision = Ellátás biztosítása:* A nemzeteknek egyénileg vagy együttműködési megállapodások útján kell biztosítani a NATO részére békeidőszakban, illetve válság vagy háború esetén átadott erőik támogatását, a logisztikai erőforrásokkal történő ellátását.

3.) *Co-operation = Együttműködés:* A nemzetek és a NATO hatóságok közötti együttműködés létfontosságú jelentőséggel bír.

4.) *Authority = Jogkör:* A megfelelő szintű NATO parancsnokot az erőnek a leghatékonyabb módon történő alkalmazásához, illetve fenntartásához a logisztikai erőforrások feletti, elégséges jogkörrel kell felruházni.

5.) *Sufficiency = Alkalmasság:* A logisztikai erőforrások szintjeinek és elosztásának alkalmasnak kell lenniük a békeidőszak, illetve válság és háború esetén szükséges katonai képességek biztosítására, a készség, harcképesség fenntartására és a mozgékony meghatározott szintjeinek kialakítására.

6.) *Economy = Gazdaságosság:* A logisztikai erőforrásokat eredményesen, hatékonyan és gazdaságosan kell felhasználni.

7.) *Flexibility = Rugalmasság:* A harctevékenységet folytató alakulatok szervezetszerű vagy részükre kiutalt logisztikai támogatásnak éppen olyan dinamikusnak, rugalmasnak, mozgékonyak és rugalmas reagálóknak kell lennie, mint maguknak a harcoló alakulatoknak.

8.) *Visibility = Láthatóság:* A nemzetek által rendelkezésre bocsátott logisztikai eszközökre vonatkozó információ nagy fontossággal bír a NATO erőik támogatásának hatékony irányításában és koordinációjában.

B.) Logisztikai Eljárás

1.) *General = Általános*

a.) A logisztikai támogatást, a logisztikai eszközök és a háborús felhasználású cikkek béke ellátását, elhelyezését, valamint az időbeni és a folyamatos támogatását az *utánpótlási és megerősítési képességnek* az egyensúlyával kell biztosítani.

b.) Az anyagok és a szolgáltatások szabványosítása közvetlen behatással bír a harcképesség fenntartására és a harc eredményességére, ezért azt meg kell valósítani. A minimális célkitűzés a főbb eszközök interoperabilitása (közös működtetése), a harci anyagi készletek csereszabotossága és az eljárási módszerek egységessége.

c.) A logisztikai támogatási koncepciókat és eljárási módszereket az aktuális erőkhöz és a hozzájuk tartozó alkalmazási lehetőségekhez kell igazítani.

d.) A logisztikai tervezést, beleértve a Befogadó Nemzeti Támogatást (HNS) és a szállítás tervezését is, a védelmi tervezés szerves részeként, az erő és a hadműveleti tervezéssel azonos szinten kell végrehajtani.

e.) A NATO és a nemzeti logisztikai törzsek közötti hírközlési és információs rendszereknek hatékony és kompatibilis csatlakozó felületeket kell biztosítaniuk.

f.) A logisztikai jelentési rendszernek elégséges átláthatóságot kell biztosítania ahhoz, hogy a NATO Parancsnokokat képessé tegye a feladatuk végrehajtására és a fokozatos béke, válság és háborús szükségletek összeegyeztetésére.

g.) A logisztikai támogatási szempontokat integrálni kell a rendszerek és eszközök tervezésébe és előállításába.

2.) *Responsibility = Felelősség*

a.) A NATO Parancsnok a felelősségi területén belül meghatározza a logisztikai követelményeket és koordinálja a logisztikai támogatást.

b.) A NATO részére átadott erők logisztikai támogatásának végső biztosítási felelőssége az egyes nemzeteké, amelyet számos módon lehet teljesíteni, a más nemzetekkel vagy a NATO-val kötött megállapodásokat is beleértve.

c.) A nemzetek egészen addig megtartják a saját erőforrásaik feletti ellenőrzési jogot, amíg az ilyen erőforrásokat fel nem szabadítják a NATO Parancsnok számára.

3.) *Authority = Jogkör*

a.) A NATO Parancsnokok – a jóváhagyott szinteken – rendelkeznek azzal a jogkörrel, hogy újra szétosszák a parancsnokságuk alá utalt erők részére a nemzetek által biztosított, meghatározott logisztikai eszközöket. A logisztikai erőforrások feletti jogkör átadásának a feltételei és kikötései a **Mellékletben kerültek meghatározásra** és az érintett erők-höz hozzájáruló országok együttműködésének a tárgyát képezik.

b.) A NATO Parancsnok rendelkezik azzal a jogkörrel, hogy kialakítsa a Befogadó Nemzeti Támogatás (HNS) körébe tartozó szükségleteket, két- vagy több oldalú tárgyalásokat kezdeményezzen, illetve részt vegyen ezekben, továbbá megkísse a Befogadó Nemzeti Támogatási megállapodásokat. Teheti ezt a küldő nemzetek nevében, előzetes egyetértésük alapján akkor is, ha az integrált katonai struktúrára kívül kötött megállapodások fogják a NATO országok erőinek eljárási folyamatait irányítani. A felvonulási lehetőségek különbözősége megkívánja, hogy a Befogadó Nemzeti Támogatás tervezését általános oldalról közelítsék meg. Az országoknak megfelelő támogatási kapacitást/képességet kell létrehozniuk és a NATO hatóságokkal koordinálva kapacitás/képesség orientált tervezést kell végrehajtaniuk.

Mindamellettt továbbra is léteznek majd olyan viszonyok, nevezetesen, de nem kizárólagosan a Reagáló Erők számára, amelyekben a Befogadó Nemzeti Támogatás tervezését külön igények szerint lehet és kell lefolytatni.

4.) *Transportation = Szállitás*

a.) A közlekedési rendszereknek és a szállítási erőforrásoknak képeseknek kell lenniük az erők és a logisztikai eszközök egyidejű vagy

egymást követő felvonultatására, a közlekedési - szállítási folyamat módosítására, a diszlokáció összehangolására, sőt annak a megfordítására is.

b.) A megfelelő szállítási képességet, a hozzátartozó közlekedés-szállítás irányító, koordináló és elsőbbségi rendszereket a katonai és polgári erőforrásokból kell biztosítani.

c.) A nemzeteknek békében, válság vagy háború esetén a reagálási idők teljesítése érdekében felkészült és gazdaságos hozzáférést kell biztosítaniuk a megfelelő polgári és katonai szállítási erőforrásokhoz és infrastruktúrához.

d.) Az erők felvonulására, utánpótlására és kivonására rendelkezésre bocsátott katonai és polgári szállítási erőforrások felhasználását a megfelelő szinten kell koordinálni, továbbá annak érzékenyen reagálnia kell a NATO parancsnokok átfogó prioritásaira.

5.) *Civil Resources = Polgári Erőforrások*

a.) A katonai és polgári erőforrások felhasználása között egy optimális egyensúlyi állapotot kell kialakítani. A polgári erőforrásokat bármikor ki lehet használni, ha azok ésszerű, megbízható, aktuális és költségkímélő jellegűek.

b.) Amikor az ésszerű, az erőforrások kettős felhasználását kell követni a gyakorlatban. A védelmi jellemző tulajdonságokat, amikor az helyénvaló és költségkímélő, be kell vonni a polgári eszközök és létesítmények tervezésébe és létrehozásába, így téve őket képessé arra, hogy megfeleljenek a katonai követelménynek, amikor az meghaladja a polgári felhasználási előírást. Ezzel megegyezően, a katonai eszközök és rendszerek tervezésében is, ahol az lehetséges, számításba kell venni a polgári alkotóelemeket és szabványokat.

c.) Az országoknak nemzeti törvényhozási programot és terveket kell kialakítaniuk a polgári erőforrásoknak a válság korai szakaszában történő felhasználásának a megkönnyítésére, különös tekintettel a Befogadó Nemzeti Támogatásra, a szállításra, a felvonulással kapcsolatos más erőforrásokra, az infrastruktúrára és az ipari támogatásra.

6.) *Cooperation = Együttműködés*

a.) A nemzeteken belül és a nemzetek között, a polgári és a katonai szektorok közötti logisztikai együttműködéssel kell a korlátozott erőforrások legmegfelelőbb felhasználására törekedni.

b.) A minimumra kell csökkenteni az azonos logisztikai funkciók ket-tősségét. A logisztikai erőforrások biztosításában és felhasználásában a nemzetek közötti méltányos együttműködési megállapodások és a kölcsönös segítségnyújtás megkönnyíti az egyes országok terhét. A több-nemzetiségű logisztikai eszközállomány létrehozását, a szerepkörre való szakosodást bizonyos logisztikai területen, továbbá a közös/egyesített pénzügyi alapú erőforrásokat ott kell figyelembe venni, ahol azok a lo-gisztikai támogatás biztosításában, különösen a többnemzetiségű erők tekintetében, megfelelően hasznos és költségkímélő megoldásokat je-lentenek. A többoldalú vállalkozások támogatásában a NATO szerveze-tek lehetőségét akkor kell igénybe venni, amikor az költségkímélő.

7.) *Medical = Egészségügy*

Az általános logisztikai alapelvek a legtöbb rendszabályban az egész-ségügyi támogatási funkciókra vonatkoznak. Ennek ellenére az egész-ségügyi ellátás szervezését a különleges egészségügyi tényezők segítsé-gével kell irányítani.

4.) **Végrehajtás**

A NATO Haderő Struktúráján belüli erők hathatós logisztikai tá-mogatása alapvető fontossággal bír a hadműveleti eredményességgel kap-csolatban. Ennek a célnak az elérése szempontjából **kiemelkedő fontos-ságú az ebben a dokumentumban** lefektetett alapelvek és eljárások al-kalmazása, amelynek összhangban kell lenniük a NATO Haderő Struk-túra végrehajtásával.